

PROWO KUJAWSKIE

skowa
II
TORUŃ

Prenumerata
na miejscu mk.
338.000, na pro-
wincji i z odno-
szeniem do do-
mu 375.000 mk.

Ogłoszenia
za wiersz nonpa-
rełowy pierwsza
strona 10000 m.,
druga i trzecia
8000 mk., czwar-
ta 6000 mk. Ogł.
drobne 4000 mk.
za wyraz, tłust.
druk, podwójnie,
najmniejsze ogł.
40000 m. Dla za-
graniczycy ceny o
100% wyższe.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosi, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12
REDAKTOR PRZYJMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ. DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783.

Z powodu trzyczstuletniej rocznicy śmierci Św. Józefata Kuncewicza Arcybiskupa Połockiego, umęczonego przez schizmatyków w obronie wiary i umiłowanej Ojczyzny będą odprawione we wszystkich kościołach naszego kraju — uroczyste nabożeństwa z Wystawieniem Najśw. Sakramentu.

W bazylice katedralnej uroczystą sumę pontyfikalną odprawi w niedzielę d. 11 b. m. Najdost. Pasterz J. E. Ks. Dr. Bp. Stanisław Zdzitowiecki.

Bo biada temu, kto by zwiódł
Ten biedny, ten siermiężny lud.

Różycki.

Bankructwo socjalizmu.

Od dnia powołania Rządu narodowej większości zaczęła się gwałtowna, żywiołowa i namiętna walka w celu obalenia tego Rządu.

Te kilka miesięcy w życiu naszego narodu to okres nadludzkich wysiłków, nadludzkich zmagani o to, kto ma zostać panem na »ziemi ojców i dziadów« naszych, kto i według czyjego planu ma wznieść gmach państwowości polskiej. Czy naród polski, przez Rząd obecny, oparty o polską większość sejmową, czy tak zw. mniejszości narodowe — żydzi, niemcy, białorusini, ukraińcy — pod przewodem P.P.S. i Wyzwolenia.

Rozpętana żądzą opanowania Polski walka z obecnym Rządem przestacza się w niszczycielski huragan burzenia podstaw bytu narodu i państwa.

Rozszalałe namiętności przestaczają się w wyuzdaną anarchję zniszczenia, w ślepy, zuchwałstwem cynizmu zdobny, czyn gwałtu i zbrodni.

Obecny Rząd nie tyle jest rządem tworzenia Polski, ile rządem zwalczania Jej wrogów, którzy się sprzysięgli za wszelką cenę Ją zniszczyć przez pograżenie w niemocy ekonomicznej i anarchji państwowej.

Obecny Rząd, zrodzony gorącą troską z odczutej grozy niebezpieczeństwa narodu i zagrożonych praw jego bytu, stanął na posterunku z nakazu swego sumienia, aby czynem ofiarnego poświęcenia ratować zagrożony byt Polski,

ale zamiast dźwigania praworządnej Polski, zdobnej dobrobytem i szczęściem wszystkich stanów narodu polskiego, musi całą swą siłę i energję twórczą oddać wyłącznie na zabezpieczenie Jej bytu od wrogich ciosów, które raz po raz biją w podstawy Jej niezależności państwowej.

Jeszcze nie przebrzmiało echo zbrodniczego wybuchu w Cytadeli, jeszcze nie ucichły rozelkane bólem serca pozostałych sieroć i lzy ich nie oschły, ledwie naród w majestacie niemej boleści stęzał duchowo po przebytym akcie gwałtu, — już rozpoczął się ciąg dalszy, niby akt następny w długim szeregu bezkarnie dokonywanych zbrodni.

Zbrodnia krakowskiego mordu jest jednym z ostatnich etapów w pochodzie wolnego ducha Polski poprzez polską Kalwarię do ugruntowania bytu wolnej Polski.

Niewinnie przelana na bruku krakowskim krew polskiego żołnierza pozostanie nazawsze stygmatem wiecznej hańby naszych socjalistów, którzy w walce z Polską objęli dowództwo nad sprzysiężonymi przeciw Niej wrogami: komunistami, żydami i niemcami, — którzy balamutną demagogją pchnęli przeciw Polsce zbalamconego socjalistyczną fikcją polskiego robotnika Krakowa w jednym szeregu z komunistami, żydami i niemcami przeciw Polsce, przeciw bohaterom Jej obrońcom.

To, co się stało w Krakowie, stać się miało w Polsce całej. Krew żołnierza polskiego miała

się polać na ulicach nie samego tylko Krakowa, ale wszystkich miast i miasteczek polskich.

Cała Polska miała spłynąć krwią bratobójczego mordu, rozpętanego zbrodniczą agitacją.

Zapowiedziany strejk powszechny był tylko wstępem do wykonania uplanowanej akcji zbrodniczej.

Plan sięgał dalej: poprzez obalenie Rządu do zapowiadanej dyktatury.

Bomby w redakcjach pism narodowych w Warszawie, bomby w Uniwersytecie w Warszawie, wybuch w Cytadeli, systematyczne zwalczanie polskiej marki i tworzenie drożyny, nieudany strejk powszechny, zbrodniczy mord w Krakowie, dokonany na bezbronnych żołnierzach polskich, — to jeden długi splot nie przypadków, ale celowych zbrodni uplanowanej akcji, zmierzającej poprzez morze drożyny, nędzy i krwi polskiej do całkowitego opanowania naszej Ojczyzny.

Bezpośrednich sprawców wybuchów w redakcjach narodowej

prasy i w Uniwersytecie w Warszawie — śledztwo wykryło i sięga już ręką sprawiedliwości.

Cała ta akcja sprzysiężonych wrogów Polski ma wspólne źródło pochodzenia i cel wspólny; tworzy całość o jednym celu i programie.

Ze akcja ta załamała się w nieudany ostatni strejk, — to zasługa polskiego robotnika.

Robotnik polski, pomimo obecnej nędzy i głodu, coraz jaśniej rozumie nikczemną przewrotność przewódców socjalizmu; w duszy jego wzrasta świadomość narodowa i coraz liczniej staje pod sztandarem miłości Boga i Ojczyzny.

Dlatego plan przygotowanej akcji załamał się: strejk się nie udał, a zamach zbrojny przestoczył w mord uliczny Krakowa.

Zbrodnicza zachłanność socjalistyczna rozbiła się o twórczą moc duszy polskiego robotnika i bankrutuje.

Bankrutuje moralnie i praktycznie.

F. Z.

Zmierzch bolszewizmu.

Do należytej oceny bieżących zjawisk politycznych konieczne jest rzucanie, od czasu do czasu, wzroku wstecz i porównanie chwili obecnej z niedawną przeszłością; występuje bowiem przytem wyraźna tendencja do wzrostu lub spadku jakiegoś prądu czy zjawiska, której uchwycenie jest konieczne dla prawdziwej oceny sytuacji, lecz przedwcześnie bardzo trudno, o ile mu właśnie nie przyjdzie z pomocą metoda porównawcza.

Przypomnijmy sobie wypadki z przed półtora, dwóch lat. Polityka dawnej ententy pod wpływem Lloyd Georgea szła niesłychanie chwiejnie, zygzakami, ku coraz to zmieniającym się celom, a na tem tle bezplanowości i niezdecydowania odbijały buńczuczne kroki wojującego bolszewizmu. Cziczeryn tu, Cziczeryn tam, piszący noty, zanoszący protesty, przyjmowany przez króla, sadowiony przy stole arcybiskupów. Konferencja za konferencją, a na każdej delegacja bolszewików, niby nie uznawana za zupełnie równego członka, lecz w gruncie rzeczy nadająca nieraz ton obradom i fajerwerkowymi enuncjacjami, naigrywająca się z nieośmielonych burżujów. Jakąż zmianą od tego czasu! Wy-

stępy teatralne skończyły się, a wraz z upadkiem niedawnego protektora londyńskiego cisza zapanowała na Kremlu. Próbowali bolszewicy wszcząć zwykły swój hałas i wysunąć się na widoczne miejsce na konferencji lozańskiej, lecz próba skończyła się fiaskiem. Dziś nie wysyłają już szumnych delegacji, pieczołowicie strzeżonych przez burżuazyjne policje; wymknie się do Europy Zachodniej od czasu do czasu, niepoprzedzany już zwykłą reklamą, wysłaniec i skromnie usiłuje wytargować coś dla sowietów, nie przez zwracanie się do rewolucyjnego proletariatu, lecz proponuje wzamian realne korzyści i zobowiązania.

Ostatnio bawił w Paryżu i Londynie niejaki p. Scheinman, dyrektor sowieckiego banku państwa. Przybył w sprawach handlowych i politycznych, mianowicie pragnął sprzedać we Francji 2000 wagonów zboża rosyjskiego (odjętego od ust głodującej ludności), wprowadzić walutę rosyjską na giełdę paryjską i wreszcie uzyskać uznanie rządu sowietów przez Francję de jure wzamian za uznanie i oprocentowanie przedwojennych wierzytelności francuskich w Rosji. Nie uzyskał jednak nic. Uznanie rządu

sowieckiego nie mogło naturalnie być brane pod uwagę, zanim Rosja nie dałaby zupełnych gwarancji dotrymania zobowiązań i takiej zmiany prawodawstwa, któraby umożliwiła wzajemne stosunki. Zboże kupioneby, lecz zapłacić chciało właśnie sowieckimi czerwonicami, a bolszewicy na ich przyjmowanie wcale nie mają ochoty. Misja p. Scheinmana rozbiła się, ale przedewszystkiem znamienne jest to, że koło niej nie odbywał się już znany nam dobrze z przed dwóch lat taniec łowców koncesji, geszefciarzy z pod ciemnej gwiazdy, pragnących coś urwać, nie czytaliśmy zachwyty nad złotodajnymi widokami dla kapitałów w Rosji i namaszczonych artykułów, przekonywających rządzących o konieczności odrzucania przesądów moralnych i zdobywania rynków, gdzie się da i za wszelką cenę.

Wystarczyło wejście na widownię wybitnych ludzi nacjonalistów, jak Poincaré, Mussolini i odsunięcie walijskiego żonglera od roli, do której nie dorósł, a zmora, ciężąca nad Europą, rozwiła się dziś, nawet w dziejach zamętu niemieckiego, nikt w Europie bolszewizmu się nie obawia. Może on jeszcze trwać długie lata w Rosji, ewolucjonizuje się zresztą w kierunku przystosowania się do realnych warunków życia i, tracąc swe doktrynerskie ostrze, czynnikiem w polityce europejskiej już być przestaje.

Z. Raczkowski.

Kurs oświatowo-społeczny we Włocławku.

Celem przeprowadzenia jednolitej planowej pracy w stowarzyszeniach naszych oraz przyczynienia się do intensywniejszego rozwoju, urzędują Sekr. Jeneralny we Włocławku w dn. 17 i 18 listopada b. r. kurs oświatowo-

społeczny dla prezesów i przewodniczących stowarzyszeń młodzieży Katolickiej diecezji Kujawsko-Kaliskiej. Kurs odbędzie się pod kierownictwem ks. patrona Radomskiego, na który przybędzie m. i. jako prelegent ks. Szulc, sekr. Jen. z Poznania.

Wobec tego, że kurs odbędzie się łącznie z uroczystością święta młodzieży, podajemy obadwa programy razem:

I) 17 listopada od 4—6 popoł. 1) zagajenie i wybór prezydium kursu, 2) stwierdzenie legitymacji, 3) referaty: a) Młodzież a zagadnienia społeczne b) Jak mają pracować nasze miejskie i wiejskie stowarzyszenia młodzieży.

Godz. 6 wiecz. spowiedź dla uczestników kursu oraz stow. włocławskich.

II) 18 listopada, godz. 8.30 rano, zbiórka wszystkich na placu Kopernika, obok katedry; godz. 8.45 wyniesienie sztandaru i wymarsz do kościoła farnego; godz. 9 msza św., komunja generalna, kazanie; godz. 10 śniadanie dla uczestników kursu w „Spójni”.

Godz. 10—I referaty: 1) przymioty i obowiązki prezesa i członków zarządu w stowarzyszeniu; przerwa obiadowa od godz. 3—6 popoł. referaty: 1) program pracy stow. na półrocze zimowe, 2) praca kierowników i członków w poszczególnych sekcjach Stow., 3) obowiązki stowarzyszeń wobec Związku diecezjalnego — różne sprawy organizacyjne. 4) Komunikaty Sekretariatu Jeneralnego i zamknięcie kursu.

Godz. 6 wiecz. Akademia ku czci św. Stanisława Kostki i przedstawienie w sali Polonja.

Na kurs wstęp wolny dla wszystkich członków stowarzyszeń młodzieży katolickiej; młodzież nienależąca jeszcze do stow., a chcąc wziąć udział w kursie, winna się zgłosić, po

legitymacje do Sekr. Jeneralnego, plac Kopernika, 6. (obok katedry.)
Sekretariat Jeneralny
Związku Młodzieży
na diecezję Kuj. Kaliską.

Tydzień Obrony Kresów Zachodnich.

Pod protektoratem p. Prezydenta Rzeczypospolitej zawiązał się w Warszawie Komitet Tygodnia Obrony Kresów Zachodnich.

Komitet projektuje urządzenie w pierwszych dniach grudnia r. b. całego szeregu odczytów i zebrań informacyjnych o stanie kulturalno-społecznym ludności polskiej na terenie b. zaboru pruskiego, na kresach Wielkopolski, Warmji, Mazur i Pomorza, o potrzebach oświatowych tej ludności oraz o środkach niezbędnych dla przeprowadzenia zadań i celów Związku Obrony Kresów Zachodnich. Jednocześnie odbywać się będzie na całym terenie Rzpltej Polskiej zbiórka ofiar pieniężnych na ten cel pod hasłem:

„Wszyscy i wszystko na obronę polskości zachodnich ziem polskich”.

Ofiary będą przyjmowane bądź pod postacią datków dobrowolnych, bądź dochodów od różnych imprez, jak: widowiska, akademja i t. p.

Komitet Tygodnia Obrony Kresów Zachodnich opracowuje cały plan akcji pod przewodnictwem prezydium honorowego, do którego weszli dotychczas pp. prezes ministrów W. Witos, marszałek Senatu W. Trąpczyński, marszałek Sejmu M. Rataj, ks. biskup Gall, superintendent gen. J. Burshe, wojewoda warszawski K. Soltan, prezes Rady Miejskiej senator I. Baliński, prezydent m. st. Warszawy W. Jabłoński, komendant m. st. Warszawy gen. bryg. Suszyński oraz mec. J. Osuchowski.

Centralny Komitet Wykonawczy

MYSŁI.

Wybrał J. K.

*Polska mowa święta, święta ukochana
Z matki ust przejęta, z jej piersi
[wysłana
Milej nam niż dzwonki, dzwonią
[twoje dźwięki
Za to też winniśmy Panu Bogu dzięki,
Gdy mi przyjdzie stanąć u wieczności
[progu
Wtedy polską mową polecę się Bogu,
I gasnącym głosem zawołam w po-
[korze,
Grzesznej mojej duszy bądź miłościw
[Boże”.*

(Hold mowie polskiej Słazaka).

w Warszawie, skład którego podany będzie w dniach najbliższych po ostatecznym jego ukonstytuowaniu, działalność swą prowadzi w biurze Związku Obrony Kresów w Warszawie przy ul. Nowy Świat nr. 21, II piętro w godzinach od 9 rano do 3 po poł.

Uwagi i Myśli.

„Niechaj żywi nie tracą nadziei.”
Żyje w pamięci, naszej św. p. prezydent Narutowicz, żyje w wieczności, po życiu pełnem zasług dla ojczyzny polskiej.

Ponieważ żyje, niech ci, co go chcą uczcić sarkofagiem poczekają trochę, aż ludzie żywcem ginący w nędzy i opuszczeniu, otrzymają opiekę społeczną i kęs chleba.

Nie traćcie nadziei, ale nadzieją otrzymania owoców spóźnionego miłosierdzia nie napełni się wygłodzonego żołądka.

M. Czermińska.

Ogłaszajcie się w Słowie Kujawskim.

Gdzie szukać przyczyn?

II.

Jest to — zdajemy sobie z tego sprawę — bardzo rzecz niełatwa do przeprowadzenia, bo grozi narażeniem się tego, który się tego podejmie na utratę popularności. Na to trzeba mieć prostoliniwny niezłomny charakter i ogromną odwagę cywilną, a o to u nas w Polsce najtrudniej.

Można odrzec, że redukcja urzędników do 1/3 jest nie do przeprowadzenia ze względu na to, że w wielu urzędach już obecnie przeciążenie pracą jest ogromne i nie można jeszcze więcej przeciążać pracą urzędników przez zmniejszenie ich liczby.

Tak jednak nie będzie, gdy się zredukuje jednocześnie system gospodarki i administracji państwowej. W Polsce obecnej kompetencji i zakres działania poszczególnych urzędów i urzędników nie są dostatecznie ściśle określone — to jedno zło, a drugie to, że żaden urzędnik nie ponosi odpowiedzialności za swą czynność.

Każdy z nas, kto miał do czynienia z polskimi urzędnikami, zna o brazki z życia w rodzaju następującym.

Przychodzi petent w pewnej sprawie do urzędnika i tłumaczy mu o co chodzi.

Urzędnik wymaga umotywowanej prośby piśmiennej — jak to w Wielkopolsce mówią, prosi o stawienie wniosku. Gdy się to stało, po pewnym czasie zwraca się petent do swego urzędnika z pytaniem jak sprawa stoi. Urzędnik odsyła go do referenta. Referent nie chcąc brać odpowiedzialności na siebie kieruje sprawę do naczelnika swego. Czas dość długi

oczywiście przechodzi nim p. naczelnik się ze sprawą zapoznał, skoro jednak to się stało woli na siebie również odpowiedzialności nie brać i sprawę odsyła — najczęściej ze zdaniem odmownym — do poszczególnego Ministerstwa, które sprawę referuje odpowiedniemu Ministrowi. Ten ostatni nie zawsze też załatwia ostatecznie bo woli odpowiedzialności na sie nie brać, a więc obarczyć Radę Ministrów.

W ten to sposób stosunkowo błaha sprawa wlece się 8 lub 10 miesięcy i bardzo często staje się dla petenta nieaktualną nawet gdy jest dlań pomyślnie załatwioną, bowiem warunki obecnie bardzo szybko się zmieniają.

Należy zatem ściśle określić kompetencję urzędnika i wymagać aby w swym zakresie urzędnik ów załatwiał bezpośrednio sprawę z którą się doń zwraca petent i to możliwie szybko i ażeby za to załatwienie — przychylnie lub odmownie — sam ponosił odpowiedzialność. Gdy będzie w większej części załatwiał dobrze — ma się hierarchicznie posuwać w swej karierze; jeśli zaś załatwianie będzie nieodpowiednie — będzie to dowód nieudolności urzędniczej i taki urzędnik awansować nie będzie.

W taki sposób zreorganizowane urzędy funkcjonować będą bez porównania szybciej i łatwiej dla państwa i jego obywateli i ilość ich i urzędujących w nich funkcjonariuszy znacznie się zmniejszy ku szczęściu Skarbu Państwa i obywateli polskich i, powiem nawet, samych tych zredukowanych urzędników, którzy z nieudolnych pasożytów zmuszeni będą się przeistoczyć w pracujących i przysparzających bogactwa narodowego obywateli, rzemieślników i rękodzielników. Jedynie może na tem ucierpią fabryki papieru i atramentu.

A teraz wróćmy jeszcze do stanu rolnictwa w Polsce.

Produkcja wspaniale wzrosła i jeśli nie dosięgła jeszcze szczytu przedwojennego, to już jest niedaleko od niego — jedynie jeszcze kresy wschodnie są dalekie od stanu przedwojennego.

Że rolnicy jeszcze nie bankrutują to jedynie dla tego że 1) urodzaj tegoroczny jest prócz kartofli bardzo wielki po 2) że nad ziemiaństwem nie ciąży tak miecz Damoklesa jak przed wojną w postaci długów hipotecznych i innych, gdyż te zostały dzięki wyjątkowej konjunkturze powojennej po większej już części spłacone.

Prawda, że na tej ostatniej operacji Ziemiaństwo bardzo zarobiło, lecz to się stało zupełnie nieprzewidziane i jeśli się polityka eksportowa Polski nie zmieni w najbliższym czasie, to zadłużenie własności rolnej znowu zacznie się się zwiększać.

Czy byłoby do pomyślenia aby fabrykantom zabroniono w Polsce wywzić manufakturę, narzędzia, maszyny zbudowane w Polsce, lub węgiel i naftę? Oczywiście nie, gdyż fabryki by stanęły, kopalnie zamaryły, fabrykanci zbankrutowali, a rzesze bezrobotnych pracowników marły z głodu. Zamknięcie granicy dla wywozu zboża i drzewa jest tylko do zastosowania w Polsce i to też zrobiono.

Coprawda wprowadzono to w życie w 1919 r. gdy w Polsce był niemal głód po wyrzuceniu Niemców i podczas wojny z Rosją, ale od 1920 roku wojny nie mamy, a dotąd nic nie zrobiono w celu przyjsia z pomocą rolnictwu — tej podstawie każdego Państwa. — Jest więc obecnie wprost wskazane, aby granicę otworzyć dla nadwyżki zboża.

Czy byłoby dalej do pomyślenia,

ażeby od fabrykantów i przemysłowców górników miał skarb odbierać zarobek powstający z różnicy wartości danego produktu lub towaru w kraju i zagranicą przy jego eksporcie.

Oczywiście nie; to się zastosoowało tylko względem producentów rolnych.

Dla czego to tak jest? Odpowiedź łatwa. W przemyśle polskim są bardzo zaangażowani żydzi i wiele fabryk jest w ich ręku.

Producenci rolni zaś należą do większej i średniej własności ziemskiej Polskiej.

Przeciwko tej warstwie są zwrócone najsilniejsze ataki socjalistycznych czynników, kierowanych niewiedzielną, a potężną ręką międzynarodowego zorganizowanego żydostwa, warstwa ta bowiem jest ostoją ludu społecznego i nie do pomyślenia jest wszechświatowy przewrót, do czego dąży żydostwo międzynarodowe, bez zniszczenia większej i średniej własności rolnej. I do tego od stuleci dąży judomasoneria szerząc wśród robotników przez socjalistów i komunistów nienawiść do inteligencji rolnej i za czasów smutnej pamięci panowania lewicy w Polsce systematycznie przez ustawy sejmowe usiłowała zniszczyć większą i średnią własność rolną najzupełniej w myśl tego co wypowiedzieli w Bazylei 1897 roku mędrcy Sjonu.

... jednocześnie zaś zarządzimy wszelkie środki do wyrzucia z ziemi wszystkich gojów inteligentnych.

(str. 105 — Międzynarodowy żyd część I, nakładem Księgarni Społecznej Poznań 1922).

d. c. n.

Kupujecie u chrześcijan!

Co niesie dzień?

LISTOPAD
10
SOBOTA

Dziś: Jędrzeja z Awelinu
Słow.: Lutomira.
Jutro: 25 po Św., Św. Mar-
cyna pm.
Wschód słońca o g. 6.43
Zachód o g. 16.4
Wsch. księżycy o g. 8.37
Zachód o g. 18.—

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

LISTOPAD	godzina	ciśnienie powietrza w m/m 700+	temperatura w stopniach Celsjusza	zachmurzenie 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
8 21	48,8	+5,4	10	C - 0	
9 7	44,8	5,0	10	C - 0	
9 13	43,1	+5,6	10	W - 1	

W dniu 8 listopada najwyższa temperatura wynosiła 6,6°, najniższa +3,4°. Opad: deszczomierz w reperacji.

Pięcioletnia rocznica wyparcia okupantów niemieckich. Staraniem Związku Kolejarzy Zjednoczenia Zawodowego Polskiego filii Włocławek, powstał Komitet obchodu tej rocznicy.

W niedzielę dnia 11 b. m., o g. 12 m. 15 w poł., w bazylice Katedralnej odprawi się nabożeństwo dziękczynne, a wieczorem Komitet obchodu projektuje urządzenie Akademii na rzecz akademika polskiego.

Czy i o ile zamierzenia Komitetu odnośnie Akademii urzeczywistnić się dadzą, oraz czas i miejsce urządzenia Akademii i jej program podamy w następnym numerze naszego pisma.

Sądymy, że społeczeństwo miejscowe przyjmie zyczliwie zamierzenia Komitetu i zarówno nabożeństwo, jak i Akademię zaszczyli swoją obecnością, o co Komitet gorąco prosi.

Nabożeństwo żałobne. Ostatnie tragiczne wypadki w Krakowie, które były wynikiem działalności wrogów naszego państwa i pochłonęły tyle niewinnych ofiar, wstrząsnęły do głębi serca i umysłami, tych wszystkich, w których teje choćby isierka miłości Ojczyzny.

Dla pokrzepienia serc i w celu zanieśienia modłów do Najwyższego za spokój dusz ofiar będzie odprawione w dniu 12 b. m. o godz. 10 rano nabożeństwo żałobne w Bazylice katedralnej, na które Najdostojniejszy Pasterz wraz z Kapitułą zaprasza całe duchowieństwo, przedstawicieli władz wojskowych i administracyjnych, organizacji społecznych i wszystkich mieszkańców miasta i okolicy.

Spójnia. W sobotę dn. 10 b. m. o godz. 8 wiecz. odbędzie się w lokalu własnym nadzwyczajne zebranie stowarzyszeń Młodzieży. Dla ważności spraw przybycie wszystkich drużyn konieczne i obowiązkowe.

Gotów! Zarządy.

Żałoba. Na gmachach rządowych w naszym mieście wywieszono flagi opuszczone do połowy masztu na znak żałoby z powodu pogrzebu ofiar tragicznych zająć w Krakowie.

Zebranie Chrześcijańskiej Demokracji. W przyszłą niedzielę o godz. 5 pp. w lokalu przy ulicy Maślanej 2 odbędzie się ogólne zebranie Chrz. Dem. Na porządku obrad wybór delegatów na kongres stronnictwa do Warszawy.

Legitymacje można otrzymywać przed i po zebraniu, również wówczas będzie można opłacać składki.

Ze związku Ludowo-Narodowego. W poniedziałek dnia 12 b. m. o godz. 8 ej wiecz. w lokalu Tow. Krajozn. przy ul. Kaliskiej № 1, odbędzie się nadzwyczajne zebranie członków miejscowego koła Zw. L.-N., na którym obecność wszystkich członków obowiązuje. Nieczłonkowie na salę wpuszczani nie będą.

Biurowy Okręgowy Sekretariatu mieszczącego się przy. ul. Kaliskiej

Nr 1 jest czynne codziennie od godz. 12-ej do 2 ppol.

„O księciu Józefie Poniatowskim“. Z inicjatywy Włocławskiego Komitetu uczenia s. p. Gabrjela Narutowicza, pierwszego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w dniu dzisiejszym p. prokurator Łepkowski wygłosi odczyt: o księciu Józefie Poniatowskim w sali aktowej Gimnazjum Państwowego Ziemi Kujawskiej. Początek odczytu o godz. 8 wieczorem. Bilety są do nabycia w księgarni Neumana.

Kurs dla kandydatów na nauczycieli. Dnia 12 listopada r. b. o godz. 8 rano nastąpi we Włocławku w szkole powsz. № 3 przy ul. Łęskiej otwarcie kursu metodyczno-pedagogicznego dla kandydatów na nauczycieli. Kandydaci, którzy otrzymali zawiadomienie o przyjęciu na kurs, winni zgłosić się we wskazanej szkole o godz. 8 rano, skąd udadzą się na uroczyste nabożeństwo. Po nabożeństwie wszyscy uczestnicy kursu wrócą do szkoły, gdzie rozpoczną się normalne zajęcia szkolne.

Sprawozdanie z kwesty ulicznej znaczką w dn. 4 i 6 listopada na Przystań Starców i kalek przy Włocł. Tow. Wspomagania Biednych.

W hotelu „Victorja“ zebrano — mk. 2,730,000, w cukierni p. Czecha 2,288,000, w cukierni p. Bednarskiego 1,404,000, restauracji „Zacisze“ 660,000 ze skarbanki przy Katedrze 1,728,700 Razem mk. 8,810,700, skarbanki kursujące po mieście przyniosły 7,817,260 Ogółem zebrano mk. 16,627,960

Wszystkiem Sz. Paniom kwestującym oraz Sz. Ofiarodawcom, którzy swoim współudziałem i ofiarnością, przyczynili się do zasilenia funduszy Przystanku Starców i Kalek, składa najserdeczniejsze „Bóg zapłać“.

Zarząd i Opieka Przystanku Starców i Kalek.

Podziękowanie. W czasie od połowy września na budowę kościoła św. Stanisława złożyli ofiary: p. Franciszek Komecki 100,000 m., pp. Stanisławstwo Wesółkowski 100,000 m., p. Władysław Migdalski 300,000 m., p. Biegalski 100,000 m., p. T. Zasa 100,000 m., p. Michał Daruszewski 200,000 m., p. Jan Mechula 150,000 m., p. Nadolski 200,000 m., pp. Kazimierzostwo Bębnowicz i goście na Ich ślubie 1,500,000 m., p. Aleksander Michalski 100,000 m., p. Jan Drzewiecki 100,000 m., p. Marja Sosnowska 500,000 m., p. Antonina Długowska 250,000 m., p. Stanisł. Kwiatkowski 250,000 m., p. Zygmunt Poszwiński 250,000 m., p. Rosińska z ul. Kapitulnej 250,000 m., p. Ol szańka ofiarowała parę ładnych lichtarzy i dwa wazoniki, pp. pracownicy wazkotorowej kolejki sprawili do kościoła dywan, młodzież ze Stowarzyszenia „Spójnia“ powtórzyła na rzecz kościoła przedstawienie „Gwiazda Syberji“, czego czystego zysku osiągnięto 4,681,000 m.

Wszystkim Ofiarodawcom i Młodzieży ze „Spójni“ najserdeczniejsze „Bóg zapłać“ składa proboszcz par. św. Stanisława.

Z Izby skarbowej. Dowiadujemy się, że Izba skarbową rozpoczęła wydawanie patentów dla całego powiatu.

Z targu. 9 listopada r. b. na targu płacono:

za korzec kartofli	720.000—800.000
za kopę kapusty	800.000—920.000
za funt masła	300.000—320.000
za mendel jaj	320.000—350.000
za litr mleka	40.000
snopek słomy	60.000
furka torfu	1.000.000—1.500.000
furka drzewa	1.000.000—1.200.000

Rynek zbożowy w dniu 8 b. m.

korzec żyta	od mk. 1.900.000
„ pszenicy	3.800.000
„ jęczmienia	2.600.000
„ owsa	1.900.000
„ grochu polnego	5.600.000

Czerwoni zbrodniarze chcieli rozgromić kościoły i klasztory w Krakowie.

Czerwone bojówki w kościołach.—Zbrodnicze oszczerstwa na księży i zakonników.—Żyd-socjalista szczerze tłum na karmiciela głodnych i sierot—ks. biskupa Sapiechę.—Ostrzeliwanie klasztoru.
(Od specjalnego korespondenta „Gazety Porannej“).

KRAKÓW 8. XI. (telef. Gaz. por.) Czerwony motloch w Krakowie dopuścił się haniebnych gwałtów nad kościołami i klasztorami. Czerwoni bojownicy wpadali do kościołów i klasztorów i przeprowadzali rewizje. Klasztor o.o. Reformatorów był ostrzeliwany przez 2 i pół godziny.

Cała ta akcja była dziełem planowej roboty agitatorów. We wtorek, w czasie największego podniecenia, rzucono w tłum wiadomość: „Na wieży marjackiej karabin maszynowy“. Na Rynku znów krzyżano: „Faszyści u Karmelitów na Piaskach“.

Tłumy pobiegły tu i tam, aby przeprowadzić rewizje. Oczywiście ani karabinu maszynowego w kościele Marjackim ani faszystów i Karmelitów nie znaleziono, bo ich tam nie było. Jakiś żydek na rogu Łobzowskiej i Garbarskiej krzyżał:

„Biskup z krzyżem powinien tu być przed nami, bo on kazał strzelać“.

I znów tłumy poruszyły się, wzniosły się wrogie okrzyki pod adresem księcia biskupa Sapiechy, tego samego, który w latach 1915—17 karmił tyśiące głodnych i sierot w b. Kongresówce pod okupacją.

Tłum dlatego tylko nie poszedł, aby sprowadzić biskupa — gdyż nie chciano oddalać się z pola walki.

Dziś jeszcze agitatorzy puszczają haniebne oszczerstwa, że księża strzelali do tłumy, że strzelano z klasztoru O.O. Reformatorów, z wieży kościoła św. Anny z karabinu maszynowego, że strzelały nawet zakonnice felicyjanki i wizytki.

Oszczerstwa te rozsiewane są jeszcze dzisiaj i tak namiętnie, że O.O. Reformacji musieli ogłosić oświadczenie demaskujące te kłamstwa.

Ta planowa naganka stwierdza, że zbrodniarze krakowscy obok wojsk chcieli urządzić pogrom księży i kościołów.

Z KRAJU.

W sprawie ustąpienia ministrów wojny i robót publ. Ze sfer zbliżonych do rządu dowiadujemy się, że sprawa ewent. ustąpienia ministra spraw wojsk. gen. Szeptyckiego i min. robót publ. inż. Łopuszańskiego, odłożona została do czasu załatwienia przez rząd sytuacji wewnętrznej wytworzonej ruchem strajkowym. Specjalnie co się dotyczy gen. Szeptyckiego, to tak jak informują, p. Prezydent Rzpltej rozpatruje osobiście budżet M. S. Wojsk. aby się przekonać jak dalece mógłby interwenjować w celu zażegnania przesilenia na stanowisku ministra spraw wojsk.

Spensjonowani generałowie i pułkownicy. „Dziennik Personalny“ Ministerstwa Spr. Wojskowych Nr. 70 z dnia 7 listopada 1923 r., zatwierdzony przez p. Prezydenta Rzeczypospolitej, podaje spis oficerów, których komisja weryfikacyjna zakwalifikowała do przeniesienia w stan spoczynku, przyczem przyznała im odpowiednie stopnie w myśl ustawy sejmowej z dnia 2-go sierpnia 1919 r.

W spisie tym na pierwszym miejscu pomieszczony jest generał broni Durski - Trzaska Karol oraz dwóch tytularnych generałów broni: Olszewski Kajetan Bolesław i Rządowski Jan. Spis wymienia następnie 37 generałów dywizji, między innymi generałów: Jacynę Jana, Sawickiego Józefa, Latoura Józefa, Listowskiego Antoniego, Puchalskiego Stanisława, Roję Bolesława, Symona Antoniego, Szamotę Józefa. Wymienia dalej 17 tytularnych generałów dywizji, między innymi gen. Bijaka Juliana, Palewicz Wojciecha, Serdę - Teodorskiego Aurelega, 77 generałów brygady, między innymi jenerałów. Kosteckiego, Zdzisława, Lindego Maksymiljana Eugenjusza, 20 tytularnych jenerałów brygady, 180 pułkowników, 33 tytularnych pułkowników.

W sprawie urlopów oficerkich. Minister spraw wojsk. gen. Szeptycki wydał rozporządzenie, że ogólna ilość czasu przebytego przez oficera w przeciągu jednego roku na urlopach osobistych t. j.: wypoczynkowym, służbowym i okolicznościowym, z zachowaniem uposażenia nie może przekraczać ośmiu tygodni.

O żołd dla szeregowych. Wskutek zaszłej omyłki w Okulniku Min. Skarbu podwyższono od I.X. należności szeregowych niezawodowych, obowiązujące od 20.X., o 62%. Wobec tego należności te były niższe od pobieranych poprzednio. Min. Skarbu sprostowało omyłkę a należności wyrównano.

Usunięcie składów amunicyjnych z Cytadeli. Dowiadujemy się, że roboty około usunięcia składów amunicyjnych i innych materiałów wybuchowych z Cytadeli poza obręb Warszawy zostały już ukończone.

Minister Szeptycki specjalnym rozkazem udzielił pochwały kierownikowi tych robót, umyślnie sprowadzonemu z Katowic jako specjalista, pułk. Jan-kowskiemu, podkreślając niebezpieczeństwo życia, wśród jakiego prace te wykonywano.

Zmiany konsularne. Informują nas, że na stanowisku konsula polskiego w Zagrzebiu, które piastuje obecnie p. Himmelstjern b. konsul w Helsingforsie ma nastąpić zmiana. Nowy kandydat na to stanowisko nie jest wyznaczony.

Zjazd delegatów Centr. zrzesz. lokatorów. Dn. 1 i 2 b. m. odbył się dwudniowy zjazd delegatów Centralnego zrzeszenia lokatorów Rzpltej Polskiej. Tematem obrad była sprawa reformy ustawy o ochronie lokatorów według kontr-projektu zrzeszenia. Między inn. zaznaczono, że gdyby sprawa ta nie została przez Sejm załatwiona na korzyść lokatorów i sublokatorów, zrzeszenie będzie poparte nawet ogólnym bezrobociem związków zawodowych.

Kredyty przemysłowe w P.K.O. W środę, dnia 7-go b. m. odbyło się posiedzenie komitetu dyrekcyjnego P. K. O. w sprawie rozdzielenia dalszych kredytów dla firm przemysłowych i instytucji. Na konferencji tej rozpatrzonych będzie 108 podań w sprawie przyznania kredytu.

Polsko - fińska umowa handlowa. W najbliższych dniach zostanie podpisana polsko-fińska umowa handlowa. Umowa ta oparta jest na zasadzie największego uprzywilejowania i obejmuje oprócz spraw dotyczących przemysłu i handlu również zagadnienia żeglugowe. Ze względu na rozwijające się w szybkim tempie

Kupujecie u chrześcijan!

handlowe i żeglugowe stosunki z Finlandją umowa polsko-fińska będzie miała dla obu stron bardzo doniosłe znaczenie.

Polskie obicia na wystawę paryską. Z inicjatywy jeneralnego delegata dżalu polskiego na międzynarodową wystawę dekoracyjną paryską p. J. Warchałowskiego, warszawska fabryka tapet J. Franaszka wprowadza do swej fabrykacji wzory polskie. W tym celu zwróciła się za pośrednictwem p. Warchałowskiego do szeregu wybitnych artystów z zamówieniem projektów. Dnia 30 października zebrała się w Warszawskiej Szkole Sztuk Pięknych komisja złożona z pp.: prof. J. Czajkowskiego, Wł. Skoczylasa, E. Trojanowskiego i W. Jastrzębowski, jen. delegata J. Warchałowskiego, przedstawiciela departamentu sztuki Wł. Wołyni oraz przedstawicieli fabryki Franaszka celem rozpatrzenia nadesłanych projektów. Projekty nadesłali pp.: A. Dobrodzicki, W. Borowski, E. Bartłomiejczyk, J. Gardowski, prof. Wł. Roguski, prof. J. Bukowski, B. Treter i Józefa Kogutówna, artystka z „warsztatów krakowskich”. Zakupiono 11 prac. Komisja wyróżniła projekty: pp.: Dobrodzickiego, Kogutówny, Tretera, Roguskiego i Borowskiego. Wykonanie projektów powierzono fabryce Franaszka. Projekty te będą wystawione w międzynarodowym turnieju artystyczno-przemysłowym jaki odbędzie się na wystawie paryskiej w 1925 r.

Schwytanie agitatora bolszewickiego. „Gazeta codzienna” donosi z Tarnopola: W pociągu, idącym z granicy w kierunku Tarnopola, zwrócił na siebie uwagę jakiś żyd rosyjski, który z wielką ostrożnością kładł na półkach małe pakunki. Jakiś żołnierz podejrzewając żyda, że wiezie może jakiś materiał wybuchowy, zwrócił na to uwagę dyżurnemu policjantowi w pociągu. Przeprowadzona rewizja dała nadspodziewane wyniki: w pakunczkach znaleziono 10 kg. złota i 20 kg. srebra.

Żyd twierdził, że jest przemysłnikiem złota i że chciał je przemyścić do Lwowa. Żyda aresztowano i odstawiono do Lwowa. Dalsze śledztwo wykazało, że jest on emisariuszem bolszewickim, który wiozł złoto i srebro na rzecz prowadzenia propagandy bolszewickiej. Nazwisko właściwe żyda trudne jest do ustalenia, gdyż, jak każdy szpieg, ma on szereg rozmaitych legitymacyj, opiewających na najrozmaitsze nazwiska.

Sprawa Stefana Hordliczki. W sądzie okręgowym w Warszawie rozpoczął się wielki, a bardzo smutny, proces o zabójstwo Wandy z Suskich Hordliczkowej. Przewód sądowy potrwa od 4 do 5 dni, a obfitywać będzie niewątpliwie w momenty wielce dramatyczne, wynikające ze stosunków rodzinnych stron i napięcia uczuć, które doprowadziły do przelewu krwi. Zbyt bolesny to dla wszystkich zainteresowanych proces, ażebyśmy, mieli mękę ich powiększać przez podawanie szczegółów, częstokroć drastycznych. Mamy przekonanie zresztą, że, spoczywając w nader umiejętnych rękach kierownictwa sprawy, potrafi w razie potrzeby zamknąć nawet drzwi sali sądowej, nakaże uszanować cienie zmarłych i nie powoli na otwieranie trumien dla uciechy spragnionej sensacji gawiedzi.

O politechnikę w Łodzi. W zeszłym tygodniu odbyła się w Łodzi konferencja czynników miejscowych w sprawie założenia tam wyższej uczelni. Z ramienia władz szkolnych wziął udział w konferencji dyrektor departamentu szkół wyższych, p. dr. Bykowski oraz kurator, p. dr. Jarosz. Czynniki miejscowe domagały się częściowo uniwersytetu, częściowo politechniki. Przeważała jednak myśl założenia politechniki na początek z jednym wydziałem: włókienniczym, który miałby w Łodzi piękne warunki rozwoju. Uchwalono wysłać deputację do Ministerstwa W. R. i O. P. z prośbą o poparcie tej sprawy.

TELEGRAMY.

Uroczysty pogrzeb ofiar mordu był wielką manifestacją protestu. Delegacje z całego kraju. Nabożeństwa i obchody żałobne.

KRAKÓW, 8.XI. W ub. piątek dnia 9-go listopada r. b. odbył się w Krakowie uroczysty pogrzeb tych oficerów i żołnierzy polskich, którzy padli na ulicach Krakowa jako ofiary obowiązku, wykonywując rozkazy swych władz i broniąc zagrożonego ładu i państwa.

Padli z rąk zbrodniczych socjal-komunistycznych elementów, podżeganych do antypaństwowych wystąpień przez agitatorów socjalistycznych: posła Marka, posła Bobrowskiego i innych.

Pogrzeb ś. p. rotmistrza Bochenka, ś. p. porucznika Zagórskiego i ś. p. szeregowców był wielką manifestacją narodową i potężnym holdem, złożonym jasnej, bohaterskiej pamięci tych, co obowiązek swój wobec Ojczyzny spełnili do końca.

Na pogrzeb do Krakowa przybyli przedstawiciele Sejmu, Senatu i rządu oraz liczni reprezentanci narodowych instytucji społecznych z Warszawy i z całej Polski.

Dowiadujemy się, że stolica Polski Warszawa zamierza uczcić bohaterską pamięć poległych oficerów i żołnierzy polskich uroczystymi nabożeństwami żałobnymi i uroczystymi obchodami narodowymi.

To samo uczyni niewątpliwie cała Polska narodowa.

Radość żydowska nad trupami ułanów polskich.

Cieszą się że „zlatywali z koni jak psy”.

«Gazeta Poranna» otrzymała następujący list:

Jadąc pociągiem d. 7. XI. o g. 9 m. 14 rano z Pruszkowa do Warszawy, mimowoli byłem świadkiem rozmowy prowadzonej przez 3 żydów fabrykantów. Jeden z nich przemysłowiec Rajsberg z Pruszkowa tak mówił o wypadkach w Krakowie: »dali dobre lanie wojsku i policji, ułani zlatywali z koni jak psy, dobrze tak tym faszystom i t. p.« cały szereg słów ubliżających naszym wojskom.

Jako Polaka i byłego żołnierza najbardziej zabolaly i poruszyły honor narodowy te słowa: »zlatywali z koni jak psy« słowa te mówione były ze specjalnym jadem. Nie mogłem narazić na to zareagować, gdyż w tym przedziale byłem sam, zaś żydów było 3-ch i to wielkich drabów.

Czytali oni »Kurjer Poranny« i wszystko to mówili między sobą jako swoje spostrzeżenia z ironją patrząc na mnie.

Tak mówi burżuazja żydowska chlebem naszym żyjąca. W imię prawdy i ku hańbie zdrajców proszę uprzejmie o pomieszczenie tych słów.

Pozostaje z poważaniem

M. Z.

plutonowy rezerwy W. P.

Przywrócenie porządku.

KRAKÓW 8.XI. (Kurjer Warszawski). Wiadomości prasy lewicowej, jakoby przywracanie porządku w Krakowie odbyło się w drodze układow władz wojskowych i cywilnych z organizacjami i ludźmi, którzy wy-

OBWIESZCZENIE.

Magistrat m. Włocławka podaje do publicznej wiadomości, że została złożona przez Urząd Skarbowy we Włocławku **lista płatników zaliczki na podatek majątkowy** obliczona na podstawie podatku przemysłowego.

Powyzsza lista jest do przejrzania w Magistracie pokój Nr. 17 w godz. biurowych od godz. 9-ej do 2-ej pp.

wz. Prezydent m. Włocławka:
W. Gutowski.

Ogólne Zebranie Udziałowców Sp. z o. p.

Zdrojowiska Siarczane „Wieniec”

na skutek choroby sprawozdawcy odracza się do dnia 17 listopada b. r.

ZARZĄD.

wołali krawe wypadki, są całkiem nieprawdziwe. Władze wydają stanowcze rozkazy, które przez wszystkich muszą być wykonywane.

RYNEK PIENIĘŻNY.

WARSZAWA, 8. XI.

Funt angielski	7.500.000
Dolar	1.700.000
Frank szwajcarski	298.000
Frank francuski	97.000
Korona czeska	49.400
Korony austriackie (100)	23.25

Obwieszczenie.

Do rejestru handlowego Działu A sądu okręgowego we Włocławku w dn. 29 października 1923 r. wciągnięto następującą firmę pod № 1905. „Kutnowska wytwórnia wódek i likierów Stanisław Modzelewski i S-ka”. Celem spółki jest prowadzenie fabryki wódek gatunkowych z siedzibą w Kutnie, ul. Krośniewicka Nr. 115 b. Spółka rozpoczęła czynności dnia 17 maja 1923 r. Wspólnikami są: 1) Stanisław Modzelewski (ul. Długa Nr. 15) 2) Mieczysław Niemirycz (ul. Podrzeczna Nr. 8) w Łowiczu zamieszkał, 3) Mordka Szlajfer (ul. Kolejowa Nr. 53/55) 4) Sender Falc (ul. Prezydenta Narutowicza Nr. 128) 5) Nachman Weinstein (ul. Nowy Rynek Nr. 39) 6) Izrael Turbowicz (ul. Krośniewicka Nr. 115) zamieszkał w Kutnie, i 7) Symche Turbowicz (ul. 3 Maja Nr. 12) we Włocławku zamieszkały. Spółka firmowa. Zarząd interesami spółki należy do Modzelewskiego, Niemiryca Szlajfera, Falca oraz Weinsteina lub Izraela Turbowicza albo Symche Turbowicza. Umowy, zobowiązania, weksle czek, przekazy, indosy i prokury, jak również i inne tego rodzaju dokumenty podpisywane być winny przez trzech wspólników łącznie, a mianowicie: przez Modzelewskiego lub Niemiryca, Szlajfera lub Falca i któregośkolwiek z Turbowiczów lub Weinsteinów. Odbiór towarów, pieniędzy, korespondencji wartościowej i poleconej, przesyłek, dokumentów oraz

wszelkiego mienia spółki może uskutecznić Modzelewski, Niemirycz, Szlajfer i Falc, każdy z nich samodzielnie. Korespondencję nie zawierającą zobowiązań, rachunki i pokwitowania podpisywać może również samodzielnie Modzelewski, Niemirycz, Szlajfer i Falc. Spółka zawarta została na lat pięć. Jeśli na trzy miesiące przed upływem terminu żaden ze wspólników nie doręczy pozostałym spółnikom zawiadomienia notarialnego o zamiarze wystąpienia ze spółki, spółka uważać się będzie za przedłużoną na następne lat pięć i tak dalej z pięcioletnią na pięcioletnie aż do czasu notarialnego wymówienia spółki. Pomiędzy Senderem Falcem a żoną jego Dwojrą z domu Berkowicz na mocy intercyzy z dnia 5/11 czerwca 1912 r. ustaloną została wyłączność majątku i wspólność dorobku.

Obwieszczenie.

Do rejestru handlowego Działu A sądu okręgowego we Włocławku, w dn. 6 listopada 1923 r. wpisano jak następuje przy firmie: 1854—

„Kujawska Olejarnia—Bracia Gutowscy i S-ka”—aktem, znanym przed notariuszem Ludwikiem Ulejskim we Włocławku dn. 29 marca 1923 r. za № 694. Moszek Weisslisz, zam. we Włocławku, ul. 3-go Maja nr. 2, przystąpił do spółki.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Do Drukarni Diecezjalnej ul. Brzeska 4. przyjmie się uczniami na praktykę. Zgłosić się ze świadectwami szkolnymi i rodzicami do biura drukarni od godz. 2 do 3 po poł. i od 5 do 6-ej wiecz.

Poszukuję dostawy mleka, warunki dobre. Oferty p. „Przyszłość”. W Administracji.

Zgubiono w dniu 30 Października r. b. legitymację urzędniczą wydaną w roku 1921 przez Warszawską Izbę Skarbową za № 89 na imię Naczelnika Urzędu Skarbowego w Łowiczu Kazimierza Sobolewskiego. Uczciwy znalazca zechce ją złożyć w miejscowej komendzie Policji.